

נע לאנדעם לעהערער-פעניוואַנס-פּאַנדר זיך ניכט אנטלעסן וואָללען איר היפּער אַזלען איינע מווינדל נולדען און דעם שולפּאַנדע בעשטימט ווערדען קורן; עס ווירד געזאָרגט דאס יא דאס פּאַרהאַנדלענע געלד באלד אין ענדע נעהמע היע- מיט ווירדען וואַהרשטיגליך איר דאס מחלוקות אייפּאַרען

(* פ ר א נ ז ע א ק) אס 30 אינווסט וואר דער היעניע אבער-בינערימיסטער מיט איינער דעפוטאציען ביא פראני דעאק, אום איהו צור ווערדערהשטעלונג ווערדען גענוהרדייט צו בענגליק-ווינשען גלייכטייט ערובטע איהן דעפוטאציען דא דעפוטירטע-שטעללע דער אינגערן שטאט דאך אונגהעט צו וואללען פראני דעאק דאקטער הערצליכסט דער דעפוטאציען פיר דענע עהרע ער זאגט, דאס זיך ווי צושטאנד דאן עצה גע- בעסטערט האבע אונד שפראך דא האפפונג אים, דאס עס איהם דאך באלד גענאנגט ווי ווירד, אים רייכטאגע צו ערשיינען. דא דיעס יעדאך ניכט זא- פארט געשעהען קאן אן בערוערע ער. גלייכ- דא דעפוטירטע-שטעללע ניכט אונגהעט צו קאן- נען ווירל דא איינערע שטאטס אינע צייט לאנג אהנע פערטערטער אים רייכטאגע גלייכען וויר- דע. נור ווען דא איינערע שטאטס איהן פארטונעם נאך איינמאל ווערלט אז בעשטיט זא היעמיט, דאס זא איר דאן מיט איהם צו פירערען אים ווען ער איר שטאטס אים צושטאנען ערשיינען - אונד ער ווירדע דאחער ווארן דא דעפוטירטע-שטעללע יא אונגהעט דא דעפוטאציען אנטפערטע זיך פאן פראני דעאק מיט פרויערען געפיהלען נון האט דעאך בערוערע ווען פארליינען אבראקונג דעם רייכטאגע אונגעצייט; דער פרויערעט ווירד איינע ניוואהל פיר דא איינערע שטאטס איינשטויבען אונד היעניע ווירד ניערדענס דען נאכען פראני דע א ק פ איהרעם דעפוטירטע ווערלען היעניע קאן זיך איינער פארטראנד אים פאללעס הער- צען גליק ווינשען

(* ד א ק ו ו א ל - פ ר א ט ע ס ע) אין נ"ל האבען וויר ערווענט, דאס דער רייכס- טא איינשטאל פאן פארטעסטע נענען דא וואר איינזעלנער דעפוטירטען צושטאנען געבליבען. איר לעסטער שטודע צייטעס עס זיך יעדאך, דאס וויר איר פארטאל איינע צעמיליגע צאהל פאן פרא- טעסטען האבען. עס זינע געמיליגע נענען 18 דעפ- טירטע-פראטעסטע איינזעלנע, אונד צוואר: גע- נען דאך פערדינאנד וויש (שטודעוויסענבורג), אפאד קיסלע (פרייט סט) מילוישי, לודוויג קולט- שאר (בראס-וואראדאדא), אלעקסאנדער בויאנא- וויש (פערוועס), פראני קראטישק (פרויערע),

יאזעף קילע (קעזד-ארבא), קארל ראטה (פאמ), יאקאב באניש (קארניא), אנטאן פאך (בראן), קארל פינג (ניס) אונד אנטאן ויליאם (סקרלוש). אללען דיעזען פראטעסטען ווארען דא פאם גע- זעצע פארגעשריבענען 1000 גולדען ביגעלענט דא זאגט קיין פראטעסט בעכעמט ווערדען קאן. פיערלייכט אום עס איר דער הערשענדע געלד- מאנגעל, דאס ניכט נאך מעהר פראטעסטע איינע- לייפען זינד.

(* ק א ל א ט ש א ז י ז א א ב נ ע - ב ר א נ ט) זאגטאנ נאכטאטעס ענטשטאנד אין קאלאטשא ביא איינע העפטונען שטורם-ווינדע אין דאס-פיער אים „גראנאיווא“ דעם דאטיגען ערבישע-פאם דארויך ווארדע ניכט נור דאס גראנאיווא, אונדערן אירך דא נעבענ- שטענדיגע-דאמפ-מחלע אבערדאנט דער ווירד דאס טע דער דאס ברענגענדיקן שטולען אירך דא ווייזע נעשענען. אונד באלד האבען דרייא נאכטען אירך איינמאל צו בענגען אונגעפאנגען. רעסטונג וואר ניכט מאגליך - אונד אין קורצער צייט ווארדען 162 היוער ניערדענעבראנט, אירך אין מענט אים אים פיער איינעקאמען דער שארען בעלייט זיך אירך אבער 200000 גולדען- ערבישע-האינאלד האט צו אנטע-שטימענע דער ארמען אבערבראנטען 5000 גולדען עסט. וו. געשענענט.

(* י י ד י ש ע פ ע נ ז א ג נ ד ר ע) יודישע עלטערן וועלע אהרע זאגען אין איינע היעניע שילע שיקען אונד דאוועלבען צו איינער זעהר סא- לידען איר געבילדעטען פאמיליע אין קאסט אונד קווארטער נעבען וואללען, מאגען זיך רעכענען ווערען אן הערן מיט גערוטע-היל, לעכט-פאס- פלאטין נ"ל אין פעסט ווא איהנען אירך מנדליכע אדער ביערלייכע אפאראנען געניע איינשטע ערשטליט ווערדען. - דא דעראקציען דיעזעס בלאטטעס קענעט דען הערן הערענטיגליך עצה געניא אונד קאן איהן דאחער אירך דאס נעוויס- סענאפאטעסטע אנטעפאלען. וויר קאנען דאפיר נארדאטיגען. דאס ביא איהם און פוואנערע איינע איבערזאכונג איהרע שטודען, ווא איר איינע ליעבעפאלע בעהאנדלונג אונד נעוויסענע-האפטע ערציעהונג צושטען ווערדען.

(* ד ע ר ז י ע ב ע נ ט ע ק א נ ק ו ר ר ע ג ט ג ע פ א ל ע ל ע) אום וויר צו ענדע דעם פאר- נען יאהר-זאנעס איינען רייכטום אירך אונגערע זעכס עהרנע טעמעקייט מאכטען. דא ערווער- טען וויר. איר וויר איר אבערלויפענע זעכס ווארען פאן קאמורדענען אטאטען, וועלע בעכעפאלעס יודישע צייטונגען ערוויסנענען הא-

בען: דאך קאנמען דא אַללען ניכט בעשטעהען אונד זינד געפאלען מיט דעם בענגען דעם זיעבע- טען יאהרנאנטע אונזערעם בלאטטעס אום וויעדער איינע נייע יודישע צייטונג אונטער דעם טיטל „יודישער פעסטער ללאיד“ ענטשטאנדען, וועלכע אונס עכעפאלעס קאןקוררענין צו מאכען זוכשע וויר אבער זאמטען אפמאלס נאכן געמאכטן „בשש צרות יצילך ובישבטע לא יענ רע“ - נון אים דאס יאהר נאך ניכט אבערלויפען, אונד דער יודישע פעסטער ללאיד“ עקסטימיט ניכט מעהר! ווענען מאנגעל אן פיערעמאכטען קאן ער ניכט מעהר ערשיינען. אונד וויר האבען הייטע מיט דעם רע- דאקטער דעם „יודישען פעסטער ללאיד“ (געמליך מיט הערן) דעסערען דא פעראינבארונג גע- טראפפען ווען 160 פיערעמאכטען צו איבער-הע- טען אונד איהנען, זא לאנגע איהר פיערעמאכטע- טערען יודישע, אונדער בראטט צו צושיקען.

אן אינזערע נ' לעווער!

אין נ"ל האבען וויר אונזערען לייט-אייסטיקע מיט פאלגענדען ווארען געשלאסען: וואללעט אים דיעזער נאך פארלייט קליינען געוואלדיג-נעשטעס און יענס- טער נאכער ארענסטלישע קריגע ענטשטעהען, וואס פאן יעהר היינט איינשטיקעט ווי ווירד, אז ווירדען וויר זא- דאן אונזער בלאטס דרייא אדער פיער מאל וואכענליך ערשיינען לאסטען. - נון אים וואהל ביז הייטע יענע זע- וואלדיגע נאך איסטער נור איינע ר ר ע ו א ל ו צ י א ג א זאגט דאס זא אן איינען נאכער איינשטאלישען ק ר ו אן איינשטאטע ווערען אבער אין דען לעסטען מאנען געשפאלענע זיך וואוהאל דא אונגעניע, אלס אירך אונד אויסווערענע פאלטיק צו איינען זאלען וויכטיק אונד ביכטעס יעמעס אז פיעל שטאפס צום שרייבען. דאס וויר אין אונזערע צוויימאל וואכענליך ערשיינענדיקן צייטונג קום מעהר גענענדיקן וויס פיערען, אום דיעזע שטעלען זיך הישענדיקן שטאפעס איינשטיקען צו קאנען. - וויר וואל- לען דאחער שאן צו איינשטיקען נייען יאהרע אונד צום ציי- טונגס-ווארשאלע געמליך פאם א קאמאכער אונגעפאנגען, אונזערע צייטונג דרייאמאל וואכענליך ערשיינען לאסטען דא וויר אבער אין יענעם גימאכט ווענען דער פיערען פיערענע אן דער מערמאל-וואכענליכען איינמאלע פער- דעס אונזערישען רייכטאגע ערסט מיט דעם מאנאט נאכעמבער גענענען ווירד. - זא האבען וויר אונס געט- שלאסען, אונזערע צייטונג פאם ערסטען נאכעמ- בער אונגעפאנגען, דרייאמאל-וואכענליכען הערענס- צוועכען, פארלייט ברייבען נאך דא פיערעמאכטע- טערען יודישע.

איר נייט-איינשטיקען סיטונאציען מיראלען איר אים- פרייטע-פראגען דען אפאסן דעם פאסאן נאכעמבער.

דער נאכען געשיינען, מיין פאטער עקלערטע מיר דאמאלס, אונד ביא אום ווערן יעדער מאן דאס רעכט האט, איר ווענען דער געניסענען ארוואלע זיך פאן זינע פריא זען שידען - אונד דאך האפטע זיך אללעס מאגליכע אונז- ווערעס, דאס זיך ווארל פאן ווינע פריא ניכט געשענען האט - אונד איר נעבען דאך הייטע נאכען גליקליך, מיין געלדע הער, א י א ה ר ווערעט פראנען, וואוהער דאס קאסטע? וויר מיסטען הייער בעמערקען, דאס מאן פאך ציי- טען נור פער, אהר! אונד ניכט פער. ווא? געשפראכען האפטען, נון איר ווילל עס אירך זאגען: וויר יודישען קינדער לעבען אין דעם פערבאנדען (לות) אונד וויר פאן אללען וויסען שווער בערדוקט, מאן נאנט אונס ניכט דא לויפ, וועלכע וויר איר קאנן יעדער פערטאט אונד פאטאטעס אונד דער וויר קאנן אונגענוהרעט דורך דא נאכטען גענען, נור דער וויר ניכט, יעדער מאכטע מאכטע זיך צור פליכט איינען שטיין אירך דען ווירען צו ווערען, ווען נון פאן אר'ס ען דער ר א ס א פא שאקא הערשט, דאן זינע אום איינער, אין דען פארלייט, נון דא איינשטיקע ל י ע ב ע עררישען און דאס הען דאן דער מאן איינען בעסטערן פרייט אים ווי איהם אונגערושען ווייב? אונזער הייז מוס אונזערע נאנצע וועלט זיך, דא מוס דא איינערע ליענע אום איראטען זיך יע נאכער דער האס פאן אים און אויס, ווען זיך אירך מאנן אונד ווייב פאך איהרע הייראט נאך ניכט קאנענען אונד איינאנרען נאכען פיערע ווארען, זא וויסטען זא דאך, דאס זיך נאך איהרע הייראט א ל ל ע'ס ווייב מיסטען, דא זא וויר אירך זיך זעכטעס אנע- ווערען זינד.

(פאטענצענע פאלען)

נור דא ווייסט דאך וואהל דיענע ברייטנאם קענען. (זאנטע אפארוס)

וויא וואללעט איר מינען ברייטנאם קענען? וויר וואינען נאך איר דער ווענען, אלס אונזערע ערשטען דען בונד געשלאסען האבען, מיין ברייטנאם וואהנט אין דעם ווייסען שטאנען אונד איר וואהנע אין ענזלאנד.

ווא ווערדען ביא איר, ווירדען דא עהן געשראם- טען? נאד איררעם איינען ווילדען פערנענען דא עלטערן אהרע קינדער ווא פריא געשענעס ביא אירך דאס הייראטען?

ניכט אללע הייראטען זא פירט, מינע פריינדען דר'ס, דא פאכטער פאן בענעדיקט אום אום אין איר עלטער אלס איר אונד אירך נאך ניכט בייים אהרעם פאטער זינע צוואר שאן פיעלע אפראנען נעמאכט ווארדען אבער עס וואר איהם קיינער רעכט.

דעם ס א ע ר א י א ש עס ניכט רעכט? האט דען דא ס א ע ר א י א ש עס נאר ניכט דעווענענדיקען? דא מיסטען יא איינער עהן זעהר איינזיךליך איינשלאגען דא ווערדען מעסטען אונד קאמפן אונד אהרען וועלכעס שטענדיגען וויר- לען וויר אהרען פערבונדען אונד וואבאלד יא וועלכעס- שטענדיק ווערדען, דאן ש י י ר ען זא וויך נאכטליך, עס מיסטען ביא אירך בייאזע ווא פיעלע שווינגען פאך- קאסטען ווא עהן-שליעסונגען?

מיין הער! געשענדיגעט, ווען איר אירך דארויף איינע לענגערע אנטווארס ערשהילען ווערען: איינע שידונג קאסטע ביא אום זעלשען פאך, אונד ווען יא פארקאסטע, מאכט דא נאכעם אויסווערן? איינזענעס דא זיך נאך אונא, אלס זיך אונזער נאכמאל ווארל יאך פאן ווערע פריא שידען וואללעט דא הערשטע איינע ארפיענען אין

געשענען וויר ניכט דאפאן זאנטע איינער נאך איר- ניכט טיפען היפען, וואנע מיר ליעבער, וויר הייען על- טערן הייסען?

מיין פאטער הייסט י א ס ע ען (זוס), ערוואהנט אין י א ר ק' (דא שטאטס איינער לענט אירדליך פאן לאנדאן אונד האט הייסט אירך איינע 40070 איינזעלנע). וויא? אים דאס ניכט ס א ס ע ען ר י א קען דער שאטע-טייטער דעם קאניס? (דאס ווארס מאכטער, וועל- כעס איינזעלנען טיפערע געשפראכען ווירד, בערועטע אן ענזלאנד אז פיעל ווא הייער דאס ווארס הער פאך.)

וויא דאך הייער און וויר, מאכטער הייסט אונד וויא דאך ער דען טיפלע איינעס קאנילעכען שאטע-טייט- טערס האבען? מיין פאטער פירט וואהל דא איינשטיב אבער דעם געלדער דעם קאניס, וועלכע אום שטאטע אן י א ר ק איינשטאנען וויר, אבער דען טיפלע איינעס קאנילעכען שאטע-טייטערס דאך ער דאך ניכט פיררען. אונד וויא קאסטע דא פאן אירך נאך לאנדאן?

מיין פאטער האט מיך הערען צו דיענע הארדערע- קאנפאציען, וועלכע ע ג ע ר ק' (בירן הייסט, גע- שיקט - אונד מינע נישט אונא האט מיך הייערע בענלי- טעט, אום אהרען וואן צו בענען, הייער וואל איר בוך צום געשטען אפערע ברייבען, ווא מיין ב ר י י ט - ג א ס א נאקאסטע.

ווייב ב ר י י ט י א ס א? הייער אפארוס נאכען אונגענענען איבערזאטען דען ברייטנאם? אונד ווער אים דען דיעזער?

דאס ווייסט דא ניכט? נעה! קנה, דא שטאטעס דאס ווייסט דא ניכט?

גומעם ריכטער-וועזען גערענעלט ווערדען קאָננטען.
(3) דורך דיא בערישטוילליקייט דעם פאלקעס, זינע
שטייערן ערלירך אונד פּינטמלך צו צאחלען.

וויא מען אלוא זעהט, איזט מאן דאך ביא
דעם פלאנע דעם העררן ג' צ' געבליבען ביא
דעם פלאנע נעמליך, דאס וויר פּעסע שטייער צאח-
לען ווערדען. דיא טהראןערע שילדערט דיא שווע-
ריקייט אונדער לאנע אונד פּערהאנט אפּפּער פּאָן
דער נאציאן. דאס הייסט, דער ריכטסטאן ווירד
יעצט ווערדען נייע שטייערן דעם פאלקע אייפלע-
נען. מאן וויל איר אים דיעזער טהראן-רעדע הע-
רויסלענען, דאס דיא דענייערונג נאך איינע נייע אה-
לייזע אייפּנעהמען מיססען ווערדען. האנן ווילל מאן
אירך דיא קאניגליכען אורטייע, דאס מאן צור ווער-
רונג דעם שטאאטעס איינע גראסע ארמעע ערהאל-
טען מיט'ס דארויף זיינען, דאס הייערע און מעהר-
אויסנאכען פיר דיא נייען אובאטאריאס-קאנאנען בע-
ווילליגט ווערדען מיססען.

פּאן וויכטיגער בעדייטונג זינד נאך יענע שטעל-
לען אין דער טהראן-רעדע. וועלכע דיא נענעטצע
איבער געלייאנע-פּרווויזש אונד ציוויל-ערע און
באדלייע איינזיכט שטעמלען, אס וויכטיגסטען אונד
דער שלום-אומין, אין וועלכעס פּערוויכערט ווירד,
דאס דיא טהראןקייט דער דעפּוטירטען אים רייכט-
טאנט דורך דיא רעוואלוציאן אן אונדער גרענצע
ניכט נעשטאריט ווערדען ווירד. דאס זייטעס דארויף,
דאס אונדער קאניג אים פּערהיינען מיט דען איבער-
נען מיססען דאפּר וויכטיגסטען ווערדען, דאס דאס
פּיער דער יוד-סלאווישען רעוואלוציאן דיא עסטערי-
רויכטיגע גרענצען ניכט איבערשרייטען.

(4) דיא עסטע ריכטסטאנ-וועזענען.

אין דער אללער-ערסטען ריכטסטאנ-וועזענען
דורכשטען דיא דעפּוטירטען נאך ניכטס בעשליעסען,
ווילל דאסאלס דער ריכטסטאן דורך דען קאניג נאך
ניכט בעשליעסען ווארדען, ערשט אין דער בענע-
נאך דער טהראן-רעדע ווארד דעם ריכטסטאן בענע-
שלום-פּערווי.

גלייך נאך דער ערפּאָפּולענע פּערהיכטיג
פּערוואוסטלעטען זיך דיא דעפּוטירטען אים רייכט-
טאנע אום דיא טהראן-רעדע נאכמאלס צו פּערהלע-
נען, נאך דעם נענעטצע דארף פּאָר דיעזער פּערהלע-
זונג ווי אונדערע נענעטצטאנר בעשפּאָכען ווע-
דען אונד אירך דיא האט זיך גלייך צו בעניינע דער
זיסונג אין זינער איינערשט-ניקער שקאנדאל-
מאכער ערהאבען, אום זיך מיט דעם מיניסטער-
פּערווינעטען ווענען זינער אנטווארט אין דער אל-
לער-ערישטען זיסונג צו צאנקהן דער מיניסטער-
פּערווינעטען זאמע נעמליך, דאס דערייעניגע דעם

פאלליעטאן.

דיא יודען אין ענגלאנד.

(4טע פארשטעלונג.)

עס איזט דיעזער אנטווארטיק אבער ער ענדערט שאן
זינע אונזעס ער אום פּאָר דעם פארשטען דעם פּרעזענ-
האנן אבערפאלדען אונד ווילל עס ענען יעצט מיט דעם
בישאָף ה' ג' א' א' ווייט ביניינען, דאס נור אונזער ערשט-
געבאָרענער פּרעזינ'ט א' ד' פּאָן לאוועהעיען קאניג
ווערדען זאל.

דרייסען ווארדען אינזעווישען העפּטיג אן דאס טהראן
געקלאפּט, מאן וואללעט עס מיט ווערקעיאנען איינברענען.
אריהור האפטע דאס פּאָליטישע נעשפּערך אבערפאלדען
אונד זאמעט צו פּעסער; פּרעהע אונד אונד אונד אונד אונד
עס דאנן קאסטע הייערע צוריק, אין יודענע ווירד בארד
מיט דער בענלייטונג דער פּאָליטישע הייערע קאסטען אונד
דאנן זאמעט אים, ווי וויר זינד.

קוים האפטע זיך אריהור פּאָן דעם יונגען פּעסער
ווענענעווערדען, דא וואר איהם דאס יודענע מעדלען צו פ-
נען פּערהאלדען אונד ריען; פּרעז-שטענענעל; מיינ רעפ-
טער, דער מיר נאכט אין מיינע האכטען נאכט געשיקט
האט, וויא קאנן אירך דיא ארמע יודן דאקען.

„לאאס! צועס מיינ קור! שטענען איר, שאַנעס מער-
כען, ערהאלע דיך צועס פּאָן שרעקען!“

דא ווערדעט זיך נען דאס מעדלען צור אלשען אונד
אונד זאמעט; „א' מיינע ענעל אונד אונד פּעשע עקענען איר
ערשט דיא ווארהייסע דיינער רעדען, ווענן אירך מירך ביא

דיא שווארצ-געלבע פּאָהנע אין שרעקבילד איוט,
צו הויזע בליבען מאַנע דורך דיעזע ווארמע פּהל-
טע זיך דער ווננע מאנן בעליידונג — אונד פּער-
לאנעטע הערענע רעכענענדיגס — אומזאנסט
מאכטע מאן אירך דארויף איינפּערקואט, דאס פּאָר
דער פּערהלענע דער טהראן-רעדע דיא בעשפּער-
כונג איינע אונדערען נענעטצטאנרעס ניכט ערלייכט
איוט; אבער נור מיט שווערע מיהע קאנאנען אירך
דיא נעכענשטענענדיגע דעפּוטירטען ווערדען אירך
זינען פּלאטין ציעהען אונד איהם דען מונד צוהאל-
טען. ערשט נאך פּערהלענע דער טהראן-רעדע האט
דער שטרייט פּאָן נייעם בענאנען אונד ענדערטע
מיט דער ענטשטענדיגע דעם מיניסטער-פּערווינע-
טען, דיעזער ווננע שטרייטער הייסט ס'א'ל'א'
אונד אירך דעפּוטירטער אים לענענדיג-מאטע.

אין דער נעשטערען וועזענע דעם אינארישען
ריכטסטאנעס איוט ניכט בענאנערעס פּאָרנעפּאל-
לען מאן בעשפּעטיגטע זיך בלאס מיט דער קאני-
שטארוונג דעם הויזעס אס אנטערנעמטעסען
וואר אין דיעזער וועזענע דאס פּערהלענען איינע
שרייבעס, וועלכעס פּראנן דעאק אן דען רייכט-
טאן ריכטעטען, וויר פּערייכענען דיעזע אונדערענע-
הייט צווישען דען „פּערישענענען נייאנקייטען“.

פּערישענע נייאנקייטען.

(פּאָן דער דער רעוואלוציאן אין
דער רעפּובליקע פּאָרנעפּאל-
זע וואכע קיינע בעדייטונגען באשרייבען צו פּער-
ציינען אימער קאסטען דאזעלבען אינאריער
ווערערשפּענענען דעפּעשען זאמאל פּאָן זייט
דער טורקען אלס אירך פּאָר זייט דער רעוואלוציא-
נערע, דיא טורקען טעלעגראפיע, דאס זיך זיך
נען אירך דיא רעוואלוציאנען טעלעגראפיע דאס
נענעטצטען, וויא דיא אנטווארטיקע דעפּעשען פּער-
זיכערע וועזענע אים איינע זייערע, דאס דיא
טורקען איבער דיא רעוואלוציאנען ווענען ווערדען;
דען זא לאנגע דיא רעוואלוציאן בלאס אין דער
קליינע ערענעאונאונד בלייבט, אונד פּאָן דען נאכ-
באנע אירך אירך איינזיכט אנטערנעמטעסען צו
ווערדען — זא לאנגע איוט דיא ערשטער ניכט צו
בעפּרייכען, שאן אבער 20000 יוד-סלאווישע קא-
טראליקען זינד אבער אירך עסטערייכישע גרענצע
געפליכטען אין באנען אונד דיא רעוואלוציאן
שאן אנטערהיירט.

(דער קריגע אין שפּאניען)
דיעזעס נאך אימער פּאָרע ביא דען דאטיגען
שלאכטען ווענען מיניסטע דא רענעוונגעס-פּאָר-
דאטען אבער דיא פּאָרנעטען אס יוד-טען איינזיכט

האכען דיא רענעוונגעס-פּאָרנעטען דיא פּאָן דען
כארליסטען בענעטצע פּעסענען „זעא-דע-אורנעל“
אינענאכטען. 800 מאנן קארליסטישע פּאָרנעטען
אונד 100 אפּפּיצערע ווארדען צו געפּאנענען גע-
מאכט. דיא פּעסענען מוסטע זיך ווענען וואסער-
מאנעלעס ערנעבען. קאזער ווילהעלם האט דען
יינען קאני פּאָן שפּאניען צו דיעזעס ווענע בע-
גליהוויגט.

(11) יודער דאס סעמינא-
אונד דער שול-פּאָרנען דיא דיסטריקט-
פּערווענענען האכען אירך אס 27 טען פּאָרנען מאן-
נאכט נאך איינע וועזענע אבערפאלדען, דא ווארדען
דיא ביא-פּאָנע דעם סעמינאריס אונד דיא ביא-
קאסטען געפּרייכען אונד נענעטצטען, וואס דען ביי-
פּלאן בעפּרייכט דירפּעט פּאָרנענעס פּאָן אינער-
עסטע זיין; דער בייא ווירד צוויי-שפּאנען זיין,
צור ענענען ערדע ווערדען צווייא הייפּט-איינענע
זיך בעפּנענען; דער איינע פּיר דאס ראכטער-
סעמינאריס אונד דער אונדערע פּיר דיא לעהרער-
פּרעפּאראדע צור ענענען ערדע ווערדען זיך בע-
פּנענען דיא ווארדענע דעם צירעקטאריס, אין לעהר-
זאל, אין בעראטהונגס-זאמער פּיר דיא פּראפע-
סאריע אונד איינע מונד-שולע, אירך אין איינעם
„בעטהויו“ מיט גאללעדיע ווירד זיך דיא בעפּנענען,
אום ערשטען שטאנע ווערדען זיך בעפּנענען דיא
לעהר-זאלע פּיר דיא פּרעפּאראדע אונד דיא הייע-
מיט פּערייכענע פּאָרנעטען, אום צווייטען שטאנע
ווערדען זיך בעפּנענען דיא לעהר-זאלע פּיר דאס
ראכטער-סעמינאריס אונד דיא גראסע בייבליאטעקען,
דאס נאנצע געביידע ווירד ביז אטאבאכער דעם
נעכטען איינערס פּאָרנענען זיין, אבער דער
אונטערריכט ווירד דאך שאן אנפּאנגע דעם זאמער-
מונעס 1876 בענענען, דאמיט מאן פּיר דאס סע-
מינאריס מיט פּאָרנענעטע צאנליינע האבען עס
ווערדען אים דיעזעס גרונדע איינע פּראפעסא-
רען שאן אים מאנאטע יענער ערנאנט ווערדען.
דיא פּערוואוסטלעטע האט פּערייכער בעשלאסען, דאס
דיא ענזיכט דער נעמייערע ווענען אונטערנעמטען
דער שולען אים דעם שולפּאנע אלל-ערהיירך
שאן אים מאנאטע יענער דעם קולטורמיניסטעריאום
איינעררייכט ווערדען, פּערייכער בעשלאס דיא פּער-
זאמטלונג 2000 גילדען דעם שולפּאנע צור אינ-
טערמיטצונג יענער מעדענע צו ענען, וועל-
כע זיך אים לעהרענענען אויסשילדען וואללען;
ווישערע 2000 fl. ווארדען בעשטימט צור אינער-
שטימטונג יענער לעהרער, דיא שאן זייטעס אר-
בייט-אונפּעהיג זינד אונד אירך איינע פּענויאן פּאָן
ווישען אריהור נעמייערע ניכט גענען קאנינען אירך
אין יודישער לעהרער-פּענויאנע-פּאָרנע ווירד גע-
נעדיגט, דא דיא ווישען לעהרער דעם אללגעמיין

אריהור נאכט קיינ איינע פּאָם מעדלען, וועלכעס ער פּאָרע-
ווערדען אין דאס שפּאנע נעזיכט בליקטען, דאס מעדלען גע-
פּרעזע זיך קוים אפּפּאָלדען, אירע איינע ווארען עני-
דער גענענענענען, נור איוט דאס וואכער בליקענע עני-
ליך האפטע ווא אריהור אונטערפּאָכען, ער פּראנעט אום
אירען נאכען, זא זא איהם אים איינע . . . דאס איינע
איוט דער שפּענעל דער וועלע . . . אונד עס קאנן
איינעס יונגען אונטערפּאָרנענען מעדלען ערד געפּערהיירך
ווערדען . . .

מאן הייסט מיר „מלכה“ — זאמע דאס מעדלען,
אירעס און ווערדען בעשעמט דיא איינען גענענענענע-
נען האפטע

דאס? —
„מאלקע? אין קווארער נאכען, וואס בעדייטעט
זאס דאס בעדייטעט? זענען אירך אירך דיא בעדייטונג
זאנען ווערדען, ווערדעס אירך נאך מעהר לאכען מלכה בע-
דייטע זא פּיעל וויא קאנינען ניכט וואר, עס שפּיעלט
אין לאכען אירך איינערע ליפּסען? זיינע יודן אין עלענד
אונד אין נעפּאנענענעס פּאָרע דען נאכען קאנינען“

וויא קאנן אירך דאריבער לאכען? איוט דען יעצט
דיא קאנינען פּאָן ענגלאנד ניכט נעפּאנענען אונד איינענענע-
אונד וויא איוט דאך קאנינען? וועלכעס מעדלען, דיא פּרייס
דען נאכען מיט רעכט, דיא ביידעס קאנינען דער שאַהייט,
אירך פּערישענע אירך ניכט!

דאס אונטערנענע קונד ווייט ניכט פּאָן וואללען פּאָ-
ליטיק זאמעט (נאנא), אירך זאנע דור מאלקע, דער ערד האט
דיא ווארהייסע פּראפּאָרען! אונדער קאנינע האלט יינע
רעכטעטיגע פּריוואט, אירך קאנינען אין געפּאנענענע-שאַהייט

דיא צו בעקלאנען פּעלינע, וויא אונס דיא שלעכטע קאפּהא-
ליקען פּאָרנענענע הענענען, דיא פּעלינעסעס דיא מיר
איינער צו זאנען; ניכט אללע קאפּהאליקען האסטע דען
אנדערע-גלייכענע, עס עקסטרעם אירך ביאזונ קאפּהאלי-
קען וועלכע אירך דען ווענע אלס מעשענע אונטערנענען.
וויא ווארד האסט דיא נעשפּאָרען, וויא געלייך ביז אירך,
דאס אירך ענדלך איינע זאנען זאנען באזונען קאפּהא-
ליקען געווענען אונד, ער ענעט דיר ניכט איינער יודן צו
הילפע צו איילען, ער זאח אירך מיר נור דיא בענענענע
אונד דיא פּערהאלטע, אונד מיינע דעליקיאן קומענעטע אירך
נאר ניכט!“

דער פּרעזינ האפטע זיך פּאָר זיך וועלכעס נעשעטעס,
ווייל אירך דאס יודישע מעדלען און ערהאבען שילדערעטע
ניכט ביא איהם דאך ניכט אונטערנענען וואר, ער האפטע
זאס דיא בענענענע יודן זאנען זיך דיא, בענענענע
שאן ג' ה' י' רעשטען וואללען, מיינע בעשעמט בליקטע
ער אין דיא שאנען איינען דעם מעדלען אונד זאנען;
יענעס קונד, אירך קאננעט שטונדען לאנג ריינע זיסען וואר-
טע אנהאנען, אבער דיא ענעס דיר ראינע אירך ערהאלע
דירך בערוונע דין נעמייער, אירך ווילל דירך נאך הייער בע-
גלייטען, אום דיר צורעכט און אבערהייט צו ביניינען.

דיא אלסע אונד ערשטלעכע דיא אויסנעמט איינע-
דיא ווארדענע דעם מעדלען אונד ערלייכטע, דאס איז יעצט
פּאָן דער ווישע דעם מעדלען אירך קיינען אוינענענע ווי-
נען קאנען, נאר דיא האפטע מאן דאס שפּיעל ערלייכט, אירך
וועלכעס זא דיא רייכענענענענע זענען, וויא ווארד ווא-
עס אירען אירך דען הייענען וואכער, ווענען זיך אן דען
שטורם אירך דען שפּיענען פּאָר דעם טהראן-עאנענענענען